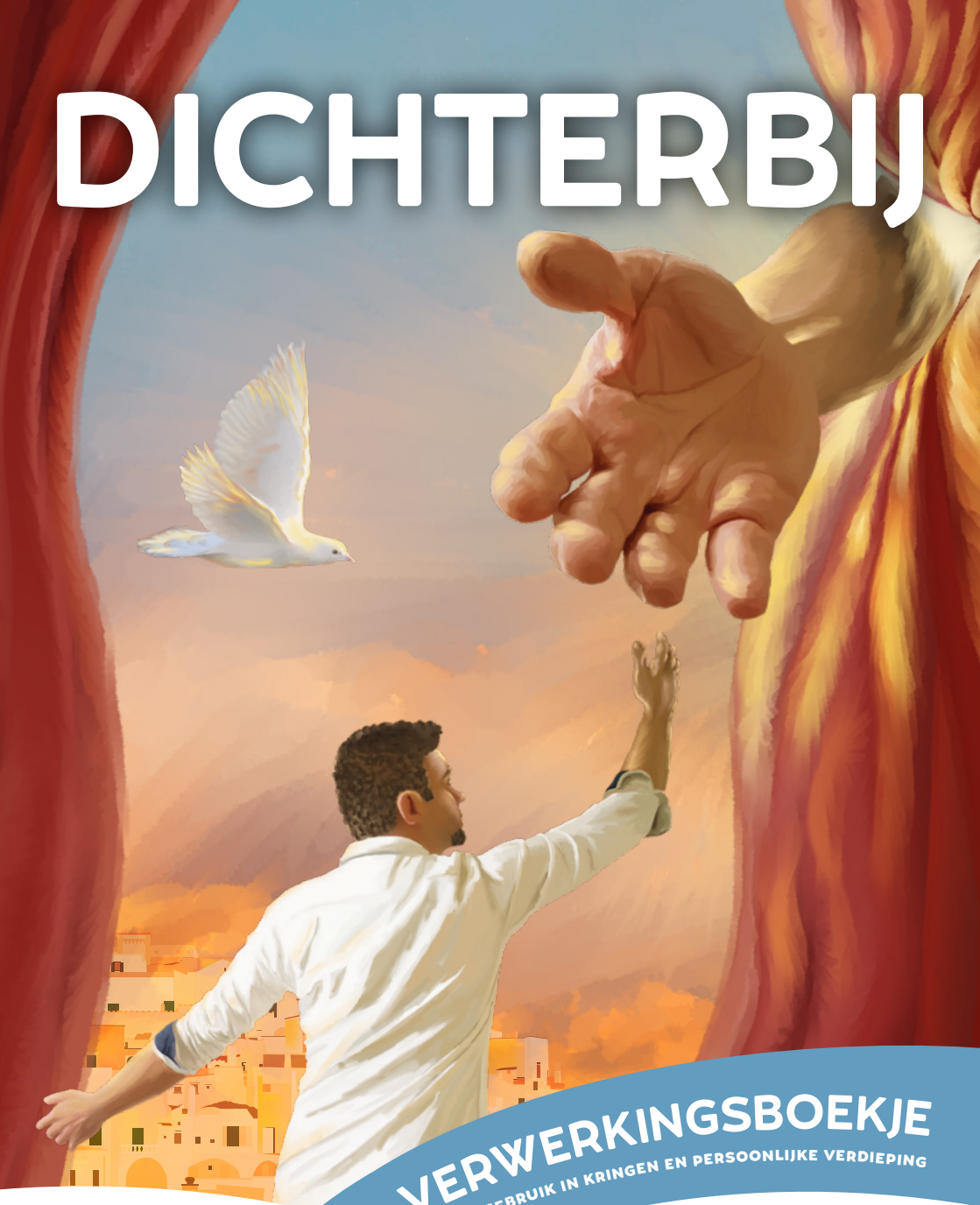

DICHTERBIJ

VERWERKINGSBOEKJE
VOOR GEBRUIK IN KRINGEN EN PERSOONLIJKE VERDIEPING

**Evangelisch
College**

Opwekking

INHOUD

Voorwoord	3
Uitleg: voor gebruik in kringen	4
Gespreksvragen bij de preek	5
1. Als de Priester-Koning dichterbij komt	6
2. De vierende vader	8
3. De zachte stem van God	10
4. Kom nader tot God	12
5. Op weg naar Jeruzalem	14
6. De ontevreden generatie drukt Jezus in een hoek	16
Verdiep je geloof	18

COLOFON

Verwerkingsboekje

Uitgave van het Evangelisch
College in samenwerking
met Opwekking voor de
Pinksterconferentie 2024.

Aan dit boekje werkten mee

Haije Bergstra, Mirjam Harms,
Anneleen Koelmans,
Evert Leeftang, Jesse van Nes,
Marianne Visser, Metta Wierenga.

Vormgeving

Sharon Maasland, SharonDesign
met beeldmateriaal van Opwekking

VOORWOORD

Beste conferentiebezoeker,

Wat mooi dat je dit verwerkingsboekje in handen hebt! Met dit boekje willen we je helpen om met het onderwijs uit de preken aan de slag te gaan, individueel of met een groep.

Het verwerkingsboekje sluit aan bij de Bijbelgedeelten waarover gesproken wordt in de preken van het hoofdprogramma en biedt je naast een korte uitleg ook een aantal verdiepende gespreks- en reflectievragen die je helpen een persoonlijke vertaalslag te maken.

Je kunt dit boekje gebruiken tijdens de conferentie, maar ook daarna. Want de Pinksterconferentie stopt niet op maandag maar gaat de hele zomervakantie door. Tot 1 september kun je alle programma's gratis terugkijken via www.digitalepinksterconferentie.nl. En ook daarna zijn de preken nog online terug te kijken via Opwekking Media. We moedigen je van harte aan om daarvan gebruik te maken.

Het thema 'Dichterbij' van de Opwekking Pinksterconferentie 2024 draait om het verlangen naar een diepere relatie met God en elkaar. We hopen dat dit verwerkingsboekje daaraan mag bijdragen!

JESSE VAN NES

*algemeen directeur
Evangelisch College*

UITLEG: VOOR GEBRUIK IN KRINGEN

Ben jij kringleider of maak je onderdeel uit van een geloofsgroep die regelmatig bij elkaar komt voor ontmoeting en verdieping? Dan is dit verwerkingsboekje voor jou!

Dit boekje biedt je een kant-en-klare handreiking om na afloop van de conferentie met het onderwijs uit de preken van het hoofdprogramma aan de slag te gaan. Hiervoor bieden we je een inleiding aan op het Bijbelgedeelte waarover gesproken wordt, met daarbij een aantal uitnodigende gespreksvragen. Deze gespreksvragen helpen je om als groep te ontdekken wat er geschreven staat en concreet te maken wat Gods Woord voor jou/jullie betekent. Daarna kan de preek teruggekeken worden. Omdat je als groep eerst zelf al de Bijbel in bent gedoken, zul je ontdekken dat de boodschap nu nog meer binnenkomt, nieuwe inzichten geeft en het gesprek verder brengt.

STAPPENPLAN

Om het verwerkingsboekje optimaal te benutten, raden we je aan om de volgende stappen te doorlopen:

1. Lees het aangegeven gedeelte in de **Bijbel**
2. Lees de **uitleg** bij het Bijbelgedeelte
3. Neem de **gespreksvragen bij het Bijbelgedeelte** door
4. Kijk de **preek** terug
5. Neem de **gespreksvragen bij de preek** door (pagina 5)

TERUGKIJKEN VAN DE PREKEN

Tot 1 september kun je alle preken van het hoofdprogramma (en andere programma's) gratis terugkijken via www.digitalepinksterconferentie.nl. Na 1 september zijn de preken terug te kijken via www.opwekkingmedia.nl; hiervoor moet je dan een account aanmaken door vriend en/of donateur te worden van Opwekking.

EXTRA EXEMPLAREN NODIG?

Op www.evangelisch-college.nl/opwekking kan je dit verwerkingsboekje gratis digitaal downloaden of extra papieren exemplaren aanvragen voor je kring.

GESPREKSVRAGEN BIJ DE PREEK

Na het terugluisteren/kijken van de preek, kan je gebruikmaken van de volgende gespreks- en reflectievragen:

- Kijk opnieuw naar het Bijbelgedeelte met de preek in je achterhoofd: heeft de spreker daar nieuwe of verrassende inzichten op gegeven? Zo ja, welke?
- Welk beeld van Jezus wordt er in de preek gegeven?
- Wat spreekt je aan in het geschetste beeld van Jezus? En is er daarin een kant van Jezus die je lastig vindt? Zo ja, welke? Wat maakt die kant voor jou lastig?
- Wat is volgens jou de belangrijkste boodschap van de preek?
- Waar roept deze boodschap jou toe op?

Bijbelkring voorbereiden? Download de gratis Bijbelkringbundel!

Moeite met een goede kring voorbereiden en leiden? Met deze bundel leer je het zo!

download hier:

Dit weekend offline?
SMS 0622050021 en
krijg de link
doorgestuurd voor
thuis!

In deze bundel:

2x StudieBijbel SnelGids

- Voorbereiding
- Bijbelkringavond

2x StudieBijbel WerkBlad

- Voorbereiding
- Kringleider

ALS DE PRIESTER-KONING DICHTERBIJ KOMT

Net als Ezechiël en Daniël heeft Johannes een ontmoeting met God. Net als Ezechiël en Daniël blaast het hem omver (vs. 17a; vgl. Ez.1:28; Dan.10:7-9;). En net als bij Ezechiël en Daniël wordt hij bemoedigd en bekrachtigd om te horen wat God te zeggen heeft (vs.17b; Ez.2:2; Dan.10:10). Johannes wordt zo op één lijn gezet met de profeten van het Oude Testament en ondervindt dus niet alleen aan den lijve wat zij ondervonden, maar mag ook met hetzelfde profetische gezag tot de gemeenten spreken.

De woorden die hij tot de zeven gemeenten in Klein-Azië (tegenwoordig West-Turkije) moet spreken, beginnen met een openbaring van de Zender Zelf: Jezus in zijn goddelijke majesteit. Het is heel gebruikelijk voor het soort tekst dat het Bijbelboek Openbaring is - de zogeheten apocalyptische literatuur - om met zo'n Godsontmoeting te beginnen. Waar het namelijk om gaat in dit soort boeken is dat de gelovigen hun levens gaan zien vanuit hemels perspectief. Dat ze zich niet blindstaren op hun omstandigheden, op de pracht en macht van het Romeinse Rijk of hun kwetsbaarheid als onderdrukte minderheid, maar *geopenbaard* krijgen wie zij écht zijn en wat er in de wereld om hen heen wérkelijk aan de gang is. En zo'n hemelse perspectief begint natuurlijk bij de vraag *Wie er in de hemel is*.

Het antwoord is de enige ware Hogepriester en Koning van het universum: Messias Jezus. Zo draagt Hij een priesterlijk gewaad (vgl. Ex.28:4) met een koninklijke gordel, verschijnt Hij bekleed met het gezag van God zelf (vgl. Ez.1:24; Dan.7:9) en spreekt Hij recht met macht (vs. 14 en 16).

Wie is de Zender van deze profetische openbaring? De Priester-Koning die in de hemelse tempel zorgt voor zijn kandelaars: de gemeenten (vs.20). Hij ziet toe met vurige ogen die alles doorzien (vs.14) en spreekt messcherp de waarheid over de wereld en het gemeenteleven (vs.16). Heel de schepping is namelijk bedoeld zijn heiligdom te worden en de gemeenten vormen het cruciale eerste begin. Jezus waakt over zijn heiligdom, want Hij gáát over zijn heiligdom. Niet Rome met zijn keizer en legers, niet de tempels met hun afgoden en priesters - vergis je niet. Elke gemeente die zichzelf ziet als een kandelaar van de koninklijke Priester leeft in de werkelijke wereld. Die weet waarvoor te buigen en waartegen op te staan. Die gemeente is klaar voor de toekomst.

DE VIERENDE VADER

Jezus viert foute feestjes met het verkeerde volk. Hoe kan je nu zomaar aanschuiven bij verraders, viezeriken en veelplegers van grensoverschrijdend gedrag? De religieuze leiders spreken er schande van dat Jezus eet met zondaars (Luk.15:1-2). Tegen deze achtergrond schetst Lukas hoe Jezus daarop reageert met drie gelijkenissen waarin iets verloren is: een schaap, een muntstuk en een zoon. Die aandacht voor het verlorene, voor mensen in de marge, voor buitenstaanders die niet meer mee mogen doen, kenmerkt Lukas' portret van Jezus. Deze Jezus - sociaal-culturele en religieuze grenzen overschrijdend - toont hoe God niet *cancelt*, maar kansen biedt.

De gelijkenissen benadrukken de waarde van wat gevonden wordt. Daarom is er ook een opbouw: van één op honderd schapen, naar één op tien muntstukken, naar één van twee zonen. En elk verhaal eindigt met uitbundige vreugde. Iets kostbaars is teruggevonden - wie zou er niet blij zijn? Dát is het hart van Jezus' boodschap aan de religieuze leiders: jullie horen te vieren, niet te veroordelen. Net als die trieste oudste zoon schuiven ze niet aan, maar keuren ze af (vs.25-32).

Hun reactie staat in schril contrast met wie God ten diepste is, net als de 'woede' van de oudste zoon (vs.28) afsteekt bij het 'medelijden' van de vader (vs.20). God is als de herder, de vrouw en de vader, die niet verfoeien, maar feesten. Vooral de uitbundigheid van de vader is uitzonderlijk (vs.20-24). Dude mannen renden in die tijd niet, dat was onwaardig. Deze vader echter - zo stelt het Grieks - *sprint* door het dorp en maakt zo zichzelf niet alleen belachelijk, maar voorkomt ook dat zijn zoon zelf als beschaamde verschoppeling erdoorheen moet. Hij omhelst de zoon publiekelijk, herstelt zijn plek in de familie en organiseert een joekel van een feest: van een vetgemest kalf kon een heel dorp eten.

De uitbundigheid van de vader golft over zijn zoon heen. Het stof wervelt als hij de schandelijke terugkeer onderbreekt en zijn zoon om de hals vliegt. De woorden wervelen (vs.22-23) als hij de vernedering onderbreekt en zijn zoon eervol herstelt. En het dorp wervelt als hij de (in die cultuur gebruikelijke) veroordeling van zijn zoon onderbreekt en ze laat dansen van blijdschap. Golf na golf na golf. Ontregelend en uitbundig. Genade heeft iets grenzeloos. Het behoort te overdrijven. Genade kent geen teveel van het goede - het kan van het goede geen genoeg krijgen. En de thuiskomst van verdwaalden - *welke verdwaalde ook* - is geen goed nieuws, maar het beste nieuws ooit.

DE ZACHTE STEM VAN GOD

In dit tekstgedeelte komen we Elia tegen tussen twee bergen in. Ten eerste de berg Karmel (zie 1 Koningen 18) waar hij, met alles wat hij in zich had, de valse profeten heeft ontmaskerd en voor de enige ware God is opgekomen. En met resultaat! God liet zichzelf door zijn kracht voluit zien. Niet alleen aan Elia, maar ook aan al zijn 'vijanden'; door het allesoverheersende vuur dat uit de hemel kwam, rechtstreeks van Hemzelf. Tussen de Karmel en de tweede berg in dit verhaal, Sinaï, zien we een andere Elia. Van de overwinnende profeet naar een bang en moedeloos, kwetsbaar mens, nu hij achterna gezeten wordt door de koningin van de valse profeten. Een zure nasleep van wat een overwinning had moeten zijn. (Doods)bang, teleurgesteld en verdrietig trekt hij uitgeblust en wanhopig vanaf de Karmel de woestijn in. Het verhaal, Elia's verhaal, lijkt een andere wending te hebben genomen.

Toch zien we dat God Elia op beide bergen, en zelfs ertussenin, middenin de hete woestijn bij de bremstruik, ontmoet. Eerst komt Hij dichterbij door het allesverterende krachtige vuur, daarna in het schenken van eten en drinken, en op de berg Sinaï als 'het gefluister van een zachte bries'. Of, als 'een stille zachte stem'. God was daar niet in de wind, niet in de aardbeving en ook niet in het vuur, maar kwam dichterbij op een andere manier. Een manier die voor Elia wellicht onbekend was. *Door* en *in* het suizen van een zachte bries.

Het verhaal van Elia bevindt zich tussen de berg Karmel (de berg van de afgoden én van een persoonlijke overwinning) en de berg Sinaï, waar hij zichzelf verstopte en bescherming zocht in een grot omdat die overwinning achteraf toch niet zo groots leek en zijn leven zelfs een andere wending gaf. De stille zachte stem van God is soms alleen te horen als alle overwinningen ver achter ons liggen, we ons verstoppen voor onszelf en voor onze verliezen en wellicht ook voor onze diepste emoties en pijn. Die stem is hoorbaar als we zelf ook stil worden of als ons leven tijdelijk stil staat. Op die plek spreekt God ons aan met een *zachte* stem en nodigt ons uit om naar buiten te komen. Elia krijgt vanuit die schuilplek op de berg Sinaï, ontdaan van zijn succes en zelfvertrouwen, een nieuwe opdracht van God.

KOM NADER TOT GOD

Jakobus schrijft over de noodzaak van nederigheid als we God willen naderen. Dit benadrukt hij twee keer (vs.6b en 10). In de zinnen daartussen (4:7-9) concretiseert hij hoe jezelf vernederen eruit ziet: God naderen gebeurt door een compleet gehoorzaam leven aan God. In navolging van profeten als Zacharia (1:3) en Maleachi (3:7) is dus de oproep om tot God te naderen geen mentale of emotionele handeling, maar een volledige toewijding aan God - alleen Hij heeft het voor het zeggen in je leven.

Jakobus gebruikt tien werkwoorden die ons helpen een nederige houding voor God te ontwikkelen. Samen vormen deze opdrachten een complete ommekeer van het gedrag dat Jakobus beschrijft in de verzen ervoor (4:1-5): strijd, jaloesheid, eigen hartstochten volgen. Deze 'vriendschap met de wereld' is in feite trouweloosheid aan God en hoogmoedig gedrag. Dat kan echt niet als je God wilt naderen.

Verder gebruikt Jakobus beelden van reiniging en zuivering, afkomstig uit de Levitische offercultus. Ook destijds kon God alleen genaderd worden na reiniging, met een zuiver hart. Een zuiver hart is onvermengd en daadwerkelijk toegewijd aan God (vgl. 3:17).

Met zijn opdracht om je hart te zuiveren, roept hij op om alles uit je gedachten en handelen te verwijderen wat het doen van Gods wil in de weg staat. Daarom is (be)rouw over zulke zonde en over verkeerde prioriteiten nodig in de strijd tegen hoogmoed (4:9). Door handen (gedrag) en hart (onze wil) te noemen, maakt Jakobus duidelijk dat het om ons hele leven gaat.

God zal in zijn genade wijsheid en kracht geven en 'dichtbij zijn' aan degenen die zo leven. Hoe meer we erop uit zijn om volgens Gods wijsheid te leven, hoe dichter we bij die zuivere en heilige God leven. En dan zullen we al meer onszelf en de wereld door Gods ogen gaan zien en nederig blijven.

Elders in deze brief noemt Jakobus nog meer praktische levenskeuzen naar Gods wil: groei in wijsheid en vrede (1:5; 3:16-18), de tong beheersen (1:19, 26; 3:2), zorg voor de armen (1:27; 2:16-17), en met God communiceren (4:2-3, 15; 5:13-18).

OP WEG NAAR JERUZALEM

In ons verhaal vindt een ommekeer plaats. Het verhaal begint met een blinde man die langs de weg zit (vers 35). Aan het einde van het verhaal ziet deze man en volgt hij op de weg (vers 42). De blinde zit niet meer langs de weg, maar volgt op de weg. En wel de weg naar Jeruzalem, want Hij volgt Jezus en Jezus is op weg naar Jeruzalem.

Al in Lukas 9:51 staat dat Jezus vastberaden op weg naar Jeruzalem gaat, omdat de tijd nadert dat Hij in de hemel opgenomen wordt. Vlak voor ons verhaal zegt Jezus dat Hij in Jeruzalem zal lijden, sterven en op zal staan (Luk. 18:31-33). Jezus is dus met een doel op weg, de tijd dringt.

In ons verhaal is Jezus inmiddels vlak bij Jericho. Jericho ligt aan het begin van de toegangsweg naar Jeruzalem. Daar het Pesachfeest aanstaande is, is het niet verwonderlijk dat er een menigte loopt. Toch hoort de blinde iets bijzonders, want hij vraagt wat er aan de hand is.

De mensen vertellen hem dan dat Jezus van Nazareth voorbijkomt. Uit dit antwoord blijkt dat ze nog niet helemaal weten wat ze met Jezus aan moeten, want 'kan uit Nazareth iets goeds komen?' (Joh.1:46).

De blinde denkt daar echter anders over. Hij mag dan blind zijn, hij heeft zich niet doof gehouden voor de verhalen over Jezus. Hierdoor is hij gaan geloven dat Jezus de Zoon van David is. Diegene die oog heeft voor hen die buiten de maatschappij staan. Al roepende doet hij een beroep op deze Zoon, de Heer.

Jezus hoort hem, blijft stilstaan en vraagt hem wat Hij voor hem kan doen. De blinde, die al gehoord heeft over Jezus, gelooft dat Hij de beloofde Christus is en antwoordt dat hij Hem met eigen ogen wil zien. Jezus geneest hem van zijn blindheid, zijn geloof heeft hem gered.

De blinde man kan nu zien en volgt Jezus op de weg naar Jeruzalem. Hij zal erachter komen dat het een weg van lijden en sterven is. Het lijkt wel alsof het verhaal zegt: 'die weg moet gezien worden'. De ogen van de mensen moeten hiervoor opengaan. Lijden en sterven horen bij de weg naar Jeruzalem. Zonder dat, geen opstanding.

DE ONTEVREDEN GENERATIE DRUKT JEZUS IN EEN HOEK

Opwekking 435 opent met een triomf: "Heer, uw koninkrijk breekt baan met kracht, heel de aarde ziet uw grote macht". Maar dat is niet het complete plaatje. In Joh.11:12 zegt Jezus dat na de komst van Johannes de Doper het Koninkrijk van de hemel ook tegenstand ondervindt: "Het wordt geweld aangedaan en geweldenaars grijpen het". De boodschap van Johannes, de Elia waarover werd gesproken in Maleachi 4:5, roept bij een specifieke groep stevige negatieve reacties op. Johannes weet wat weerstand is, hij zit immers op dat moment in de gevangenis. Ook Jezus' woorden doen mensen het voorhoofd fronsen. Tegen deze groep richt Jezus zich in de verzen 16-19.

Hij reageert op de mensen die Hem volgen en Zijn woorden wegen (de mensen van deze generatie uit vers 16). Hij komt met een cryptisch voorbeeld om hen aan het denken te zetten. Deze generatie is te vergelijken met kinderen die op de markt op de fluit spelen en klaagliederen zingen. Of dat één groep is of twee groepen kinderen zijn, heeft geen invloed op wat Jezus wil zeggen. Deze kinderen verwachten dat de mensen die erbij staan als reactie daarop gaan dansen of misbaar gaan maken. Maar dat gebeurt niet. Jezus vergelijkt deze generatie met de kinderen in het voorbeeld. Ze willen dat Johannes en Jezus spreken en doen zoals zij dat willen. Beiden moeten passen in het hokje dat zij voor ogen hebben. Wanneer dat niet gebeurt, proberen ze Johannes en Jezus in een hoek te drukken en plakken ze labels op hen. Van Johannes zegt men dat hij een asceet is en bezeten door een demon. Jezus, de Mensenzoon, is volgens hen het tegenovergestelde: een veelvraat en dronkaard en Hij gaat met de foute mensen om. Net zoals toen, is dit ook kenmerkend voor onze tijd. Op wat ongemakkelijk aanvoelt of waar we niet direct grip op krijgen, worden al snel labels geplakt. Het moet passen binnen onze vaste kaders, zodat de onzekerheid wordt weggenomen. Maar, concludeert Jezus, daden zullen overtuigend aantonen wat wijsheid is. Dat geldt ook voor Jezus: uit wat Hij doet, zal blijken dat Hij Gods Wijsheid op aarde is en het Koninkrijk van de hemel inluidt (Matt.11:2-6).

VERDIEP JE GELOOF

Dit verwerkingsboekje is ontwikkeld door het Evangelisch College: een breed-kerkelijk opleidingsinstituut voor volwassenonderwijs in Nederland. Al meer dan 50 jaar bieden wij deeltijdopleidingen en cursussen aan op het gebied van Bijbel, theologie, missionair werk, pastoraat, prediking, jongerenwerk, gemeentewerk én meer.

Jaarlijks volgen ruim 1500 studenten een studie bij het Evangelisch College. Ons veelzijdige studieaanbod bestaat o.a. uit:

- **EC-Bijbelcursus:** in 4 jaar door de Bijbel; 50 cursuslocaties en online
- **Opleiding Theologie:** deeltijdopleiding op hbo-niveau; 4 leslocaties en online
- **Opleiding Bijbel & Exegese:** 2-jarig studietraject; 4 leslocaties en online
- **Opleiding Missionair Werk:** 2-jarige deeltijdopleiding; Veenendaal
- **Opleiding Pastorale Hulpverlening:** 3-jarige deeltijdopleiding; Amersfoort
- **Toerustingscursus Pastoraat:** 5 zaterdagen; diverse locaties
- **Gods Koninkrijk en de Heilige Geest:** 2-jarig studietraject; De Bilt
- **Spreekersroute:** 2-jarig studietraject; Amsterdam
- **Jongerenwerkersopleiding:** 2-jarige post-hbo opleiding; Zeist
- **Diverse cursussen voor kerken**
- **En meer...**

Ga naar
www.evangelisch-college.nl
en ontdek welke studie
bij jou past.

7 REDENEN OM BIJ HET EVANGELISCH COLLEGE TE STUDEREN

1. Je wilt groeien in geloof en God beter leren kennen.
2. Je wilt de kracht, pracht en relevantie van Gods Woord ontdekken.
3. Je wilt een flexibele studie volgen die past bij jouw beschikbare tijd en mogelijkheden.
4. Je wilt leren van deskundige docenten en medegelovigen, over kerkmuren heen.
5. Je wilt toegerust worden voor een taak in de kerk of beroepsmatig opgeleid worden.
6. Je wilt een betekenisvolle studie volgen die jou helpt tot zegen te zijn voor anderen.
7. Je wilt een studie volgen bij een gedegen opleidingsinstituut dat al meer dan 50 jaar onderwijs aanbiedt in Nederland.

Bijbel

Theologie

Missionair Werk

Pastoraat

**Gods Koninkrijk
en de Heilige Geest**

Prediking

Jongerenwerk

Bijbeltalen

Gemeentewerk

**Evangelisch
College**

Deeltijdopleidingen en cursussen
voor volwassenen die hun geloof
willen verdiepen en versterken

EC-Bijbelcursus

“

*Verdiep je geloof
door de Bijbel
beter te leren
kennen, begrijpen
en toepassen.*

De EC-Bijbelcursus is een geloofsopbouwende cursus waarin je de héle Bijbel doorneemt. De cursus wordt aangeboden op meer dan **50 leslocaties** in Nederland en ook **online**.

www.evangelisch-college.nl/bijbelcursus

